

Zeist, 11 oktober

Beste Wim en Xander en andere leden van het redteam,

Mijn kritiek op “Vieren we dit jaar samen oud en nieuw?”, par. “Meetbaar gedrag van burgers”, verwoord ik puntsgewijs:

- “Binnen deze categorie vallen zes indicatoren die mogelijk inzicht geven in de impact van het maatregelenpakket” – Deze openingszin komt m.i. uit de lucht vallen en moet worden toegelicht. Kennelijk wordt een verband verondersteld tussen mobiliteit en de verspreiding van het virus. Lijkt me zeer aannemelijk, maar dit moet wel worden uitgelegd. Mario kwam vanmiddag met een toelichtend draadje
- Als ik de dalings% in de tabel visueel vergelijk met de toelichting van Mario, dan krijg ik op het eerste gezicht nog niet het idee dat het allemaal klopt. Bijv: de daling van Retail en Recreatie lijkt me toch behoorlijk fors na 28/9 (hoe zit het met de -16% vs. de -44% is nu mijn vraag?)
- Waarom is de indicator “gebruik van mobiel dataverkeer” van belang? Zou het kunnen zijn dat we in de 2^e golf anders gaan werken (met gevolgen voor het gebruik van mobiel dataverkeer dan in de 1^e golf)? De grafiek *Bits per second* toont overigens ook een daling begin okt.
- Conclusie Mario in zijn draadje: “Effecten van de maatregelen zijn verwaarloosbaar in vergelijking met de lockdown. We zien overal minder mobiliteit, maar zeer beperkt.” Dit lijkt me een te stevige conclusie obv. de gepresenteerde data.
- Uit het draadje van Mario haal ik een onderzoek uit Zwitserland ten tijde van de 1^e lockdown. Er is dus een verband tussen mobiliteit en de R0. Toch is het lastig om dit te kunnen interpreteren. In hoeverre zijn de Zwitserse maatregelen van toen vergelijkbaar met de Nederlandse nu? Droegen de Zwitsers toen mondkapjes? Hoe streng was/is hun handhaving? Zijn de Zwitsers gehoorzamer dan Nederlanders? Enz.

Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen Zwitserland en NL, sociaal/cultureel/geografisch/bedrijfseconomisch/enz/?

- Wat de tabel met drie datamomenten laat zien is dat er een kleine afname op 6/10 is tov. 28/9. Ligt het niet voor de hand om dan een uitspraak te doen in de trant van dat “deze gegevens erop lijken te wijzen dat de afname van de R0 op 6/10 niet erg groot kan zijn, gegeven de beperkte vermindering van de mobiliteitsindicatoren en waarschijnlijk (nog) niet tot een R0 onder de 1 zal hebben geleid op 6/10”?
- Laatste bullet: “De daling is het grootst in de sectoren waar dwingende maatregelen zijn genomen.” Waar is deze uitspraak op gebaseerd?

Een algemeen punt van kritiek betreft de interpretatie van de daling van de R0, zoals nu weer in “De dynamiek van exponentiële krimp” en eerder in de (uitstekende!) presentatie van Bert & Wim in de Tweede Kamer vorige week.

Ik twijfel niet aan de juistheid van de gepresenteerde cijfers (R – % daling per dag –halveringstijd; 0,95 – 1,8% – 39,2 dagen; enz.), maar jullie vergeten de m.i. relevante toevoeging dat deze cijfersreeksen er altijd van uitgaan dat vanaf de 1^e dag na de overheidsmaatregel (‘Hammer-level’) de veronderstelde lagere R0 ook direct gehaald wordt direct van (stel) 1,17 naar 0,95 terugspringt. In werkelijkheid is dat natuurlijk niet het geval, er is altijd een vertragingseffect. Jullie zeggen daar – voor zover ik heb kunnen beoordelen – niets over.

Dit is het wel zo’n beetje.

Al met al vind ik deze paragraaf in het advies zonder meer onder de maat. Het doet afbreuk aan de boodschap van het redteam die ik desalniettemin steun.

Met een hartelijke groet,

Gijs